

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ
підготовки бакалавра
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми Початкова освіта

Силабус освітнього компонента «Педагогічна майстерність» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньо-професійною програмою Початкова освіта

Розроблено згідно з навчальним планом 2020 р. (денна форма здобуття освіти).

Розробник: О. В. Гончарук., професор кафедри теорії і методики початкової освіти,
доктор педагогічних наук

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

(Пріма Р. М.)

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Кількість кредитів 3	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Нормативний
Модулів 2		Рік навчання 3
Змістових модулів 2		Семестр 6
ІНДЗ: немає		Лекції 14 год.
Загальна кількість годин 90		Практичні - 18 год.
Тижневих годин : (для денної форми навчання):		Самостійна робота 52 год.
	Консультації 6 год.	
	Форма контролю: <u>залік</u>	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Гончарук Ольга Валеріївна

Науковий ступінь: доктор педагогічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: професор кафедри теорії і методики початкової освіти

Контактна інформація: (050)339-83-30, Olga18092006@ gmail.com

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

Сучасна епоха розвитку цивілізації характеризується значними інтенсивними процесами в галузі культури й освіти. За умови глобалізації тенденцій та переходу до використання новітніх науково-інформаційних технологій суттєво змінюються парадигми суспільного процесу. Конкурентоспроможність кожної держави залежить передусім від людського фактора, у формуванні якого освіта відіграє провідну роль.

Саме ця обставина вимагає вдосконалення підготовки вчителя, здатного працювати в сучасному динамічному просторі, готовому до професійного саморозвитку і самовдосконалення. Означене актуалізує доцільність вивчення ОК «Педагогічна майстерність».

ОК побудований на основі системного і діяльнісного підходів.

Системний підхід передбачав формування у здобувачів освіти комплексу якостей, умінь, здібностей майбутнього фахівця, забезпечення взаємодії компонентів процесу формування педагогічної майстерності, розкриття внутрішніх резервів кожної особистості. Гармонія означених процесів дозволяла глибше розкрити цілісність феномену «педагогічна майстерність», його значущість у розвитку професіоналізму майбутнього вчителя початкової школи.

Діяльнісний підхід сприяв забезпеченню активного включення здобувачів у процес формування педагогічної майстерності, проникненню у реальні ситуації вчительської діяльності в умовах відродження національної школи.

Обрана нами технологія формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя початкових класів спрямовувалася на становлення особистісно орієнтованого, конкурентноспроможного, компетентісного, комунікативного, діяльнісного і кваліфікованого фахівця.

2.Пререквізити «Педагогіка», «Психологія», «Логіка», «Інформаційні технології в освіті».

Постреквізити Одержані знання будуть необхідні для вивчення ОК «Інноваційні виховні технології», «Інтегроване навчання засобами інформаційно- комунікативних технологій»,

3. Мета і завдання освітнього компонента. Метою викладання ОК «Педагогічна майстерність» є формування у здобувачів освіти необхідного об'єму знань і вмінь, покликаних допомогти майбутньому вчителю успішно розв'язувати завдання освіти і виховання (сформована рефлексивна діяльність в процесі забезпечення навчально-виховного процесу, усвідомлення себе суб'єктом цього процесу, вміння використовувати свій потенціал, в т.ч. педагогічну техніку у взаємодії з класом та ін.).

Основними завданнями ОК« Педагогічна майстерність» є:

- засвоєння здобувачами освіти теорії навчально-виховного процесу;
- оволодіння основами методики сучасного уроку, в т.ч. в умовах початкової школи;
- розкриття перед ними структури і характерних особливостей педагогічної професійної майстерності;
- допомога у проникненні у реальні ситуації вчительської діяльності в умовах відродження національної школи,
- усвідомлення її глибинних процесів;
- сприяння виробленню індивідуальних рис особистості вчителя;
- допомога у формуванні педагогічної етики спілкування та ін.

4. Результати навчання (компетентності).

В процесі вивчення ОК здобувачі освіти повинні оволодіти загальними і фаховими компетентностями.

Програмні компетентності	
Загальні компетентності	ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-4. Здатність працювати в команді. ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові) компетентності	СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій. СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства. Спеціальні (фахові) компетентності, визначені ЗВО СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи

Програмні результати навчання	
ПРН-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПРН-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПРН-09	Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи

ПРН-15	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.
ПРН-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем 1	Усього	Кількість годин у тому числі				Самост	Конс	Методи навч	Форми, методи оцінювання/ Бали
		Лек.	Практ.	Лаб					
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогічної майстерності вчителя									
Тема 1. Пріоритети і джерела педагогічної майстерності.	10	2	2		6		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УІО/ ПІО 5	
Тема 2. Професіоналізм і придатність до праці вчителя.	14	2	4		6	2	РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УІО/ ПІО 4/4	
Разом за змістовим модулем 1	24	4	6		12	2		13	
Змістовий модуль 2. Складові педагогічної майстерності вчителя.									
Тема 3. Педагогічна техніка вчителя.	12	2	2		6	2	РП, ПС, Б, ЗД	УІО/ ПІО 5	
Тема 4. Елементи акторської майстерності вчителя.	12	2	2		6	2	РП, ПС, Б, ЗД, РІД	УІО/ ПІО 4	
Тема 5. Педагогічне спілкування. Учитель на класичному уроці.	10	2	2		6		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УІО/ ПІО 5	
Тема 6. Учитель і виховна робота.	10		2		8		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УІО/ ПІО 5	
Разом за змістовим модулем 2	44	6	8		26	4		19	
Змістовий модуль 3. Технології підвищення професійного рівня вчителя									
Тема 7. Професійне вдосконалення вчителя.	10	2	2		6		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УІО/ ПІО 4	
Тема 8. Управління професійним удосконаленням педколективу.	14	2	2		8	2	РП, ПС, Б, ЗД	УІО/ ПІО 4	
Разом за змістовим модулем 3	24	4	4		14	2		8	
Усього годин	90	14	18		52	6		100	

* Методи навчання

Традиційні

за джерелом знань

– словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПтБ – поточна, ПдБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПтІ – поточний, ПдІ – підсумковий), РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД –

робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами, РІВ – робота з інструментами візуалізації (таблицями, схемами, інтелект-картами, інфографікою, картами часу і т. ін.);

– наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження;

– практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВІР – вправи (РВІР – репродуктивні, ПВІР – продуктивні, КВІР – конструктивні, ТВІР – творчі), ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання, ЗВ – звіти за характером пізнавальної діяльності студентів

ІІІ – пояснювально-ілюстративні, РІІ – репродуктивні, ПІІІМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧІІ – частково-пошукові, ДІІ – дослідницькі

Інноваційні: ДІІ – дискусія, ДІІ – дебати, ПІІ – портфоліо, МІІ – моделювання, МІІШ – мозковий штурм, НІІ – навчаючи-вчуся, ТІІШ – ток-шоу, КІІМ – кейс-метод, ПІІР – проєкт, КІІВ – вебквест, квест, КІІБ – кубування за Б. Блумом, РІІЗБ – ромашка запитань Б. Блума, ДІІЩ – двосторонній щоденник, МІІДН – методи дистанційного навчання, МІІЕН – методи електронного навчання, МІІМН – методи мобільного навчання, МІІЗН – методи змішаного навчання, МІІКН – методи кооперативного навчання.

** Форми оцінювання: усна (У), письмова (П).

** Методи оцінювання: УІО/ПІО – усне/письмове індивідуальне опитування, УІО/ПІО – усне/письмове фронтальне опитування, Т – тестування, МІІКР – модульна контрольна робота, МІІПК – метод програмованого контролю, МІІППВІР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МІІСК – метод самоконтролю, МІІСО – метод самооцінки.

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Підготувати доповідь-повідомлення «Зростання ролі навчання і виховання в період становлення незалежної України» (перед аудиторією старшокласників). Розробити приблизну «Модель професійної компетентності фахівця» (для обраної професії: знання і вміння).	5
2	Проаналізувати самодіагностику основних показників профпридатності до педагогічної праці. При наявності показників, динаміка яких вимагає поліпшення, намітити необхідну роботу над собою по їх поліпшенню. З урахуванням цих моментів розробити «Перспективний план оволодіння обраною професією».	5
3	Продовження виконання вправ для удосконалення своєї пантоміміки, міміки, психічної саморегуляції. На основі результатів визначення своєї емоційної стабільності (методика Г. Айзенка) розробити програму вдосконалення цих показників у себе (при необхідності).	5
4	Продовжити виконання вправ по розвитку окремих елементів акторської психотехніки.	5
5	Продовжити виконання вправ по формуванню у себе культури педагогічного спілкування.	5
6	Здійснити розробку таких навчально-методичних матеріалів на міжпредметній основі: 1. 2-3 поурочних планів з своєї фахової дисципліни, наприклад уроки узагальнення й систематизації знань, уроки по контролю і корекції знань і вмінь та ін.; 2. 2-3 зразки методичного наочнення по одній з дисциплін (таблиці, схеми та ін.).	5
7	Розробити 2-3 сценарії нестандартного уроку з своєї фахової дисципліни.	5
8	За власним вибором скласти методичні рекомендації на 2-3 педагогічні ситуації в роботі класного керівника. Наприклад «Як допомогти учневі у подоланні кризової ситуації?», «Як провести батьківські збори?», «Як налагодити взаємостосунки з учнем?» та ін.	5
9	В процесі своєї практики: 3. вивчити і узагальнити досвід роботи одного з вчителів-методистів навчального закладу (взяти один з аспектів його роботи з учнями); 4. вивчити систему роботи з педколективом даної школи, в т.ч. з вчителями	7

10	початкових класів. На цій основі побудувати схему методичної роботи з педколективом у даній школі.	5
	Підготовка до конкурсних змагань з технології уроку: «занурення» у очікувані конкурсні змагання (виконання вправ на дихання, голос, дикцію, артикуляцію, зняття м'язового напруження, відтворення у пам'яті свого конкурсного завдання, самонавіювання та ін.).	
Разом		52

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Педагогічна майстерність» здійснюється на основі результатів поточного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки». Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне та письмове опитування, тестування, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у *таблиці 3* силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного балу, однак при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати **100** балів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання якості знань студентів з ОК здійснюється в двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями, компетенціями, який можна виявити в процесі усного опитування, експрес-тестування тощо, та якість практичних умінь, навичок, способів мислення, професійних якостей, які визначають здатність здобувача освіти успішно працювати за фахом у майбутньому.

Оцінювання за **практичне заняття** для студентів денної форми навчання здійснюється за 10-бальною шкалою, урахуовуючи виконання студентом самостійної роботи із запропонованої теми. Під час визначення кількості балів керуємось такими критеріями:

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5/4 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
3 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
2 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
1 бал	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом у

	достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Повторне складання заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим.

З поважних причин (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком (онлайн) за погодженням із деканом факультету. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. До лабораторних занять здобувачі освіти готують навчально-методичні кейси (електронні, рукописні, друковані) та презентують їх в аудиторії із застосуванням мультимедійної презентації та сучасних інструментів освітнього процесу (інфографіки, інтелект-карти, таблиці, схеми, інтерактивні стрічки, діаграми і т. ін.). Пропуски лабораторних занять відпрацьовуються: здобувач освіти опрацьовує тему самостійно, виконує лабораторні завдання до теми, укладає навчально-методичні кейси. На консультаціях здобувач освіти має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії

V. Підсумковий контроль

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки: https://ed.vnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf

Підсумковий контроль знань здобувачів освіти з ОК «Організація дозвілленої діяльності молодших школярів в НУШ» виставляється без складання заліку за результатами поточного контролю у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом, і набрав при цьому не менше як 60 балів.

Така оцінка виставляється в день проведення заліку в присутності здобувача освіти.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач складає залік у формі письмового або усного опитування, яке охоплює весь матеріал тем модуля. У цьому випадку на залік виноситься 100 балів, а бали, набрані за результатами поточного контролю, анулюються.

Складання та перескладання заліку проводиться згідно з розкладом. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Оцінка за складання заліку здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у лінгвістичну та шкалу ECTS.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Державний стандарт початкової загальної освіти
2. Закон України «Про вищу освіту»
3. Професійна майстерність у системі національної підготовки вчителя початкових класів.
4. Завдання і функції вчителя.
5. Рівні і властивості педагогічної майстерності.
6. Поняття «професійна придатність до педагогічної діяльності».
7. Головні показники професійної придатності до педагогічної діяльності.
8. Поняття «педагогічна техніка».
9. Професійно-педагогічне мовлення вчителя.
10. Засоби невербальної комунікації вчителя.
11. Діяльність педагога і актора.
12. Артизцизм вчителя.
13. Типологія вчителів з позицій театральної педагогіки.
14. Урок – театр одного актора.
15. Поняття «педагогічне спілкування».
16. Функції і структура педагогічного спілкування.
17. Конфлікт у педагогічному спілкуванні.
18. Педагогічний такт вчителя.
19. Комунікативність вчителя, її розвиток.
20. Педагогічний вплив і співпраця вчителя з учнями.
21. Теоретичні основи уроку.
22. Методичні основи уроку.
23. Організаційні основи уроку.
24. Педагогічна культура вчителя на уроці.
25. Міжпредметні зв'язки при викладанні нового матеріалу.
26. Нові педагогічні технології.
27. Сучасна особистісно-зорієнтована модель навчання.
28. Основні вимоги до сучасного інноваційного уроку.
29. Оцінювання знань і вмінь учнів на уроці.
30. Особливості інноваційного уроку у початковій школі.
31. Учитель і виховна робота.
32. Структура національного виховання.
33. Учитель-предметник – класний керівник.
34. План виховної роботи класного керівника.
35. Особливості виховного процесу у молодших класах.

- 36.Професійне удосконалення вчителя.
- 37.Методична робота у школі, в т.ч. у початковій.
- 38.Індивідуально-диференційований підхід дирекції школи до вчителя в процесі методичної роботи з ним.
- 39.Вивчення і використання передового педагогічного досвіду.
- 40.Головні елементи НОП вчителя.
- 41.Самоосвіта вчителя.
- 42.Основи технології науково-методичної роботи з педколективом.
- 43.Конкурс «Вчитель року».
- 44.Шкільний навчально-методичний кабінет.
- 45.Педагогічна майстерність вчителя початкових класів, його педагогічна культура і етика.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посіб. Київ: Академія, 2006. 256 с. 2.
2. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навч. посібник. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140с.
3. Кіліченко О. І. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід. Авт.-упоряд. О. І. Кіліченко. Івано-Франківськ, 2012. 206 с.
4. Ковальчук Л. О. Основи педагогічної майстерності : навч. посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
5. Мачинська Н., Федорович А., Яремчук Н. Основи педагогічної майстерності: навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.
6. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2012. 200 с.
7. Нова українська школа: порадник для вчителя. Авт.-упоряд. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2018. 160 с.
8. Пихтіна Н. П. Основи педагогічної техніки: навч. посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 316 с.
9. Теслюк В.М., Лузан П.Г. Основи педагогічної майстерності: навч. посібник. Київ: НАКККіМ, 2011. 304 с.
10. Федорчук В.В. Основи педагогічної майстерності. Кам'янець Подільський: Видавець Зволейко Д., 2008. 140 с.

Додаткова

11. Абрамян В. Ц. Театральна педагогіка . Київ: Лібра, 1996. 224 с.
12. Баранова Н. П. Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності. Харків : Основа, 2012. 159 с.
13. Бех І. Готовність педагога до інноваційної діяльності. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2003. Вип. 13. С. 3–8. Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/109/2/03bidpnd.pdf>
14. Вайніленко Т. В. Основи професійного самовдосконалення педагога : метод. реком. Київ : НІГУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. 20 с.
15. Виговська О. Творча педагогічна діяльність як особистісно орієнтована. Авторська концепція, технологія. Директор школи. 2002. № 4. С. 70–76.
16. Винник В. 100 порад: як отримати задоволення від роботи і уникнути емоційного вигорання Київ: Літера ЛТД, 2010. 174с.

17. Вокер Н. Чому виникають конфлікти? Причини. Етапи. Розв'язання. Наслідки. Харків, 2018. 79 с.
18. Гірник А.М. Основи конфліктології: навч. посібник. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 222 с.
19. Горобей С. Готовність вчителя до інноваційної діяльності (блог) Режим доступу: http://krvuzcdyt.krivedu.com/ru/article/gotovnist_vchitelya-do-innovatsiinoyi-diyalnosti.
20. Грабовська С.Л., Равчина Т.В. Конфлікти без насильства. Львів, 2001. С. 55-60; 72-86; 98-133.
21. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
22. Дорошенко С. І. Основи культури і техніки усного мовлення : навч. посіб. Харківський державний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди. Харків : ОВС, 2002. 144 с.
23. Дулова А. С., Соламатіна Л. М. Методичні рекомендації з проведення майстер-класу як групової форми методичної роботи Режим доступу: http://www.kharkivosvita.net.ua/files/Metod_rekom.pdf
24. Ільїна Н. М. Конфлікти у загальноосвітній школі: навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2016. 183 с.
25. Інноваційна діяльність вчителя: термінологічний словник. За заг. ред. О. І. Огієнко. Київ: ПООД НАПНУ, 2016. 120с.
26. Ложкін Г. В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика : навч. посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2006. 416 с.
27. Погрібняк Н. Самоосвіта педагога як складова проектування освітнього простору дошкільного навчального закладу. Педагогічне проектування як засіб становлення і розвитку ключових компетентностей суб'єктів освітнього простору : мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф. 14–15 жовтня 2010 р. / За заг. ред. проф. К. Л. Крутій, Є. М. Павлютенкова. Запоріжжя: ЛПС ЛТД, 2010. С. 175–180.
28. Потоцька Ю. В. Особливості педагогічних конфліктів: шляхи вирішення. Соціальний педагог. 2014. № 3. С.49–52.
29. Салберг П. Фінські уроки 2.0: Чого може навчитися світ з освітніх змін у Фінляндії. Харків: «Ранок», 2017. 240 с.
30. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості: підруч. Київ : Міленіум, 2006. 344 с.
31. Смолінська О. Є. Комунікативні процеси у навчанні. Львів: Сполом, 2014. 248с.
- 32.Ткаченко Л. Креативність і творчість: сучасний контент. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2014. № 9–10. С. 32–35.
33. Хоменко Є.Г., Калюжна Ю.І. Взаємодія вчителя з учнями як необхідний компонент професійної діяльності педагога. Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Психологія. 2014. Вип.48. С.278-285. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_psychol_2014_48_33
34. Хрипун В. Партнерська взаємодія вчителів й учнів – ключ до саморозвитку успішного педагога. Рідна школа. 2010. №1-2. С. 39-41.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. .Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України : веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: веб-сайт. URL: <http://naqa.gov.ua>
3. Офіційний сайт ЮНЕСКО: веб-сайт. URL: <http://www.unesco.org/>
4. <http://www.pidruchniki.ws/pedagogika>
5. <http://www.pedagogika.ucoz.ua>
6. <http://www.pedpresa.com.ua>;